

Harcra kész a Betyársereg

Betyárkalapos, karikás ostort csattogtató, feketébe öltözött, arcukat kendővel takaró férfiak több harcos videója is kering az interneten. A Szeged környéki tanyavilághoz is köthető 60-80 fős Betyársereg törvényen kívülinek tekinti magát.

CSONGRÁD MEGYE MUNKATÁRSUNKTÓL

„Ne bánts a magyart, mert pörül jársz” – olvasható egy videofilmbe feltűnő fokon. A legnagyobb fájlmeosztóra, a YouTube-ra novemberben feltöltött alkotásban betyárkalapos, karikás ostort csattogtató, feketébe öltözött, arcukat kendővel takaró férfiak „gyakorlatoznak”, harcász-

kodnak, különféle lőfegyvereket forgatva, bokszsákokat ütve. „A betyárok életre keltek!” – hirdeti a videó.

Tavaly nyáron lépett először a nyilvánosság elé a Betyársereg. Szegeden idén júniusban mutatkozott be a szervezet, amikor a Jobbik, a Magyar Gárda, a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom és több más nemzeti radikális mozgalom állapodott meg abban, hogy együttműködnek. Egyik alapítója, *Toroczkai László* révén Szegedhez köthető – a bemutatkozó videóban a város környéki tanyavilág eleve van meg. Példaképeknek a híres-hírhedt betyárokat, Rózsa Sándort, Sobri Jósikát, Patkó Bandit tekintik.

– Szeged környéke szakrális helyszín, de nem központ. A Betyárseregnek nincs központja és vezetője, klánok szövetségeként működik. 60-80 fős tagságunk bajtársi találkozón tartja a kapcsolatot – mondta el lapunknak *Tyirityán Zsolt*, a szervezet szóvivője, akit a honlap a mai kor „híres betyárjai” között emleget – a betiltott, szélsőjobb oldali Vér és Becsület főszónoka, vezéralakja volt, másfél évet ült Magyarországon legszigorúbb büntetés-végrehajtási intézetében, a sátoraljaúj helyi fegyházban, faji alapon elkövetett súlyos testi sértésért. A példaképek panteonjában helyet kapott még a 2002-es Erzsébet hídi „csata” vezetője, a Magyarok Nyilaslai-ügyben terrorcselekményekkel gyanúsított *Budaházy György* és a Szerbiából, Romániából és Szlovákiából is kitiltott – a honlap szerint ezzel csúcstartó – *Toroczkai*.

„Nem szentéletű emberek és nem kiscserkészek. Betyárok vagyunk a szó szoros értelmében. A mi szemünkben a köztársaság törvényei nem sokat érnek, a pusztai ősi törvényeit azonban bármilyen körülmények között betartjuk és

Szabadnak születtek. „Nem fogadjuk el a kettős mércét, az elnyomatást, idegenek uralmát, mert a puszták népének fiaiként szabadnak születtünk, és azok is maradunk még a rabságban is. Hiszünk Istenben és a legősibb íratlan törvényekben, tiszteljük a betyárbecsület-kódexet, soha egymást el nem áruljuk” – hirdeti magáról a Betyársereg, amelynek tagjai – nyilván a betiltott Magyar Gárdára utalva – hangsúlyozták: „nem vagyunk egyenruhás reguláris hadsereg, sem bejegyzett egyesület. A puszták szabadcsapatai vagyunk, így fel sem oszlatathatnak minket a köztársaság kutyái”.

Felsorakoztak. Nem szentéletű embereket, nem kiscserkészeket – „igazi harcosokat” vár a Betyársereg.

betartatjuk. Eppen úgy, mint az egykori betyárokat, minket is a hatalom kényszerített arra, hogy törvényen kívüliek legyünk” – írják honlapjukon.

A Betyárseregnek nem lehet bárki tagja. Kizárólag életerős, lehetőleg valamilyen küzdősportban jártas, kisportolt, jó kiállású férfiembereket, „igazi harcosokat” várnak. A büntetett előélet nem kizáró ok, hi-

szén a betyárok többségének van priusza. – Engem sem zavar, ha valaki közülünk politikai vagy becsületbeli, netán önbíráskodási ügy miatt priuszosnak számít, az elmúlt évek eseményei következtében a legtöbben úgyis azzá váltunk itt, a nemzeti oldalón. A Betyársereg és a hozzá hasonlatos seregek felállítása már csak azért is fontos, mert fel kell készülnünk a jövőre. Arra az időre, amikor teljes anarchia lesz, s amikor a családunkat, vagyunkat felfegyverzett hordákkal szemben kell megvédenünk, de szükség lesz ilyen seregre akkor is, amikor a dühös magyar tömegek élére kell állni – így *Toroczkai László*, akinek gondolatai több internetes portálon, például a *kuruc.info-n* is olvashatók. *Tyiri-*

tyán Zsolt a szervezet feladatai között a „harcos genetika feltámasztását” említette elsőként lapunknak – a magyar önvéde-

A Jobbik nem betyárkodik

– Nincs kapcsolatunk a Betyársereggel a nyári találkozó óta. Az egy formális esemény volt. A szervezet látens módon működik. Számos elvével, például az önbíráskodás hirdetésével nem is értünk egyet – árulta el *Tóth Péter*, a Jobbik szegedi elnöke.

lem megvalósítása, a közösségek védelme érdekében. Azt jósolja: a mostani, „összeszokási fázis” végeztével rövidesen nyilvánosság elé lépnek.

Nyeregben érzik magukat a modern betyárok. Anarchiára számítanak. FOTÓK: INTERNET

Meztelen igazság

Az újságírókat mindig a meztelen igazság megismerésének vágya hajtja. Különösen, ha azt látja: az egyik hazai mozcisatorna egy francia pornóproducer életéről forgatott dokumentumfilmet, s az alkotás egyik szereplője meglepően ismerős. Szegedi lány, *Nap szépe-sorozatunkban* is bemutatottuk. Egy felvételen anyaszült meztelenül térdel az ágyon, egy másikon szemben ül velünk.

Miért vállalta? Nem tudta, mi a forgatás célja? Vagy: nagyon is tudta, szeretne ismertté válni, netán jól megfizették – láttunk már ilyet, az egykori lantművész is csábította feleségjelöltjeit, nem épp szalonképes módon.

Szóval: miért? – így a kérdés, mikor tárcsázzuk a lány számát. – Nem akarok erről beszélni – hangzik a rövid válasz, s felülírja ellenérveinket is, miszerint úgyis mindenki látni fogja a tévében.

A film egy francia pornóproduceréről szól, aki állítólag 3100 nőt szeretett eddig. Leszólítja a lányokat, szobára viszi és kamerával kérdegeti őket, majd indul az akciódúsabb „casting”. Az adásból kiderült a szegedi lány sorsa. Előbb nem – pedig mi meglegedtünk volna az interjú klasszikus formájával is.

R. TÓTH GÁBOR

KILÓRA VETTE MEG A HULLADÉKKERESKEDŐ A SELYE-KÖNYVTÁRAT

Álom maradt a szentesi Harvard

Szeretnék elfelejteni Szentesen, de kísért a Selye-hagyaték. A világhírű stresszkutató nevével összekötött „bibliotéka” magyarországi sorsa példázza a rendszerváltozás utáni naivitást, de egy jobb sorsra érdemes ötlet halálának is modelle lehet. A Selye-könyvtárrel bezúzták.

CSONGRÁD MEGYE ÚJSZÁSI ILONA

Rémálomként kísért a Kurca-parton, pedig a Bibliotheca Universalis-ötletből lett szélhámosságot, az egész Selye-könyvtár-ügyet szeretnénk elfelejteni – mondták a szentesi levéltárban, amikor egyik olvasónk kérdését ismételtük: „Tényleg kilóra vette meg a MÉH a Selye-hagyatékot?”

A Selye-sztori első fejezete a Délmagyarországban 1991 novemberében jelent meg. Akkor úgy tudtuk: Selye János, a Kanadában befutott stresszkutató kézirataiból, relikviákból, értékes műtárgyakból álló, 3 millió forintra becsült gyűjteménye azért érkezett Magyarországra, mert egyik utolsó tanítványa, *Szabó Sándor* azt nem merte saját szülőföldjére, a háború sújtotta Vajdaságba, pontosabban Adára szállítani.

Pápa, Debrecen, Szeged nem fogadta az ötvenezer kötetet. Ennek elsődleges oka az volt, hogy a 40 kamionnyi pa-

pír ömlesztve érkezett. Annak szakszerű feldolgozása 200 könyvtáros 10 évi munkáját igényelte volna – állította egy szakértő, aki szerint a kötetekbe foglalt ötmillió dokumentum jó része duplikáció, hiányos és idejétmúlt, azt legfeljebb a tudománytörténettel foglalkozók hasznosíthatnák.

Somogyi-hagyaték

A megyei feladatokat is ellátó szegedi Somogyi-könyvtár hagyatékából születtek. Somogyi Károly esztergomi kanonok 1881-ben ajánlotta fel könyvtárát Szegednek. Ez a 43 ezer 701 kötet alapozta meg a Somogyi-könyvtárat, ahol nagy becsben tartják az adományokat. *Kocsárdi László* állománygyarapítótól megtudtuk: legutóbb *Bárdi Sándor* énekművész 190 könyvből, 387 CD-ből, és 578 kottából álló hagyatékát dolgozták föl. Idén a Somogyi 16 ezer 153 kiadvánnyal gyarapodott, ennek 15 százaléka ajándék, 10 százaléka köteles példány, 75 százalékát pedig vásárolták.

Szentes rendszerváltozás utáni első polgármestere, *Rébeli Szabó József* azonban a volt megyeháza épületében helyet adott a dokumentumok egy részének és a Selye Alapítványnak abban a reményben, hogy ott európai hírű bibliotéka, később pedig nemzetközi képzéssel foglalko-

A Somogyi-könyvtár régi gyűjteményének nagyobb szerencséje volt a Selye-hagyatéknál. FOTÓ: FRANK YVETTE

zó orvosegyetem működik. Álmra szerint a tengerentúlról érkezett Selye-hagyaték lett volna a szentesi Harvard alapja.

Ám a dokumentumok egy része a használaton kívüli lakanyába került. A Kurca-parti egykori megyeháza egy részét használó Selye Alapítvány pedig 40 millió forintos közüzemi tartozást halmozott föl. A végjáték idején az önmagát alapítványi vezetőnek mondó vajdasági Ferró házaspár eltűnt, a milliós adósság maradt.

A volt laktanya fűtetlen helyiségeiben tárolt Selye-könyvtár maradvékát, pontosabban az egérrágta papír-

halmot a MÉH vette meg – halottak az egykori megyeháza épületében működő levéltár mai vezetőjétől, *Labádi Lajos*-tól. Az alapítvány tartozása fejében ugyanis az APEH megyei igazgatósága 1998 nyarán

lefoglalta, aztán kilónként 4 forintért eladta a 900 tonnányi papírt. Hulladékkereskedői szemszögből pedig a tengerentúlról származó irományoknak nem a tudományos értéke, hanem a súlya nagy.

Rekviem egy könyvtárért. A döbbenet erejével hatott *Lázár György*-re, a szegedi egyetem emeritus professzorára a hír: „bezúzták a Selye-könyvtárat”. *Lázár* professzor 1971-72 között, Selye professzor meghívására töltött egy évet a Montreali Egyetemen, ahol – többek között – rácsodálkozott a Selye-könyvtárra, amelyet a számítógépes adatfeldolgozás előfutárának tekint. Ezért is tartja tragikusnak az egyedülálló stresszirodalmat is tartalmazó, nemzetközi összetételű hagyaték elköttyavetyélését. Erről egy orvosi szaklapba írt 1999 decemberében dolgozatot, amelynek címe: *Rekviem egy könyvtárért*.